

Boh Fangz Lwg Nuk Caeuq Bawx Ngoemx

没有语言的生活

□Dunghsih sij Mungz Yenginz hoiz

□作者 东西 翻译 蒙燕群

Vangz Laujbingj naengh youq ndaw ndit, umj aen bingzva mbouj cuengq. Gij vunz buenranz lumj duzmoed buen gijgwn nei, byaij le baez youh baez. Gyoengqde yawjraen Vangz Laujbingj doiq sing byaijlöh daj henz ndang de gvaq haenx riu, doiq aenranz hoengqvangvang haenx riu, riu dwk bak cungj mbouj haep.

Vangz Laujbingj ranz vunz he cienzbouh lizhai ranzgeq, dwg youq ngoenzhaenx vaiqhaemh. Gyoengqvunz buenranz cungj sanq bae lo, Vangz Gyahgvanh daj ndaw cauqfeiz ranzgeq, diemj dawz bogfeiz, raemxda sikhaek lae okdaeuj. De caeuq bogfeiz byaij youq baihnaj, Vangz Laujbingj caeuq Cai Yicinh byaij baihlaeng. Vangz Laujbingj ndaw rungj umj song aen bingzva, Cai Yicinh siujsim rex de.

Gvaq aengiuzaex iq, Vangz Laujbingj heuh Cai Yicinh ragdawz Vangz Gyahgvanh byaij baihnaj haenx, de heuh daihgya youq henz dah swiq din seuq bae. De naeuz sou cungj daeuj swiqswiq, aeu doxgaiq uq swiq bae, aeu seizheiq rwix swiq bae, aeu doenghgij doenghbaez haenx swiq bae. Sam boux vunz roek cik din youq rongh bogfeiz ciuq, cienzbouh cimq roengz raemx bae. Cai Yicinh yawjraen Vangz Gyahgvanh yungh fwngz nu din de, nu dwk gig nyinhcaen, lumj miz dawgeq caeuq gyaep daj din de baenz caengz baenz caengz bok roengzdaeuj nei.

Vunz ndaw mbanj cungj ndwn youq bakdou ranz swhgeij, soengq ranz vunz Vangz Gyahgvanh hwnj hamq. Gyoengqde roxnyinh bogfeiz Vangz Gyahgvanh, lumj bog feizfangz he, caemdingh godog youz gvaq hamqdah baihnaj bae. Bog feiz haenx cijaeu diemj dawz feiz ndaw ranzmoq, baez buenranz neix couh suenq buen sat lo. Gyoengq ranznden doxcaez gvaq saedcej geijcib bi haenx, couh yienghneix yawj dwk ranz ranznden he youq ndaw mbanj siusaet lo.

Seizcou aen banringz he, Liuz Suncangh daj gwnz bya mbaet daeuj gyaw ywdoj rimradrad he. De aeu ywdoj raix youq henz dah, yienzhaeuh menhmenh swiq. Raemxdah lumj bouxvunz ganjlöh, daj luengq lwgfwngz de riengjret lae gvaq, de yawjraen mbawfaex henjoiq caeuq geij diuz nywj, youq gwnz raemx biufouz. Lwgda de yawj gvaq najdah, yawj daengz faqciengznamh ranz Vangz Laujbingj.

De yawjraen ranz vunz Vangz Laujbingj cingq hoemq vax. Mwh Vangz Laujbingj buenranz gvaqbae, aenranz de cij hoemq ndaej dingzlai. Seizhaenx Liuz Suncangh gienq Vangz Laujbingj caj aenranz hoemq ndei le caiq buen hix mbouj ceiz. Hoeng Vangz Laujbingj lumj ndoj caiq nei, gipgip muengzmuengz ganj gvaq baihhaenx bae youq, seizneix gyoengqde leihyungh seizhoengq, bouj hoemq aenranz.

Cai Yicinh ndwn youq laj yiemhranz gip vax, Vangz Laujbingj ndwn youq gwnz lae ciep aeu vax, Vangz Gyahgvanh youq dingjranz hoemq vax. Gepvax daj ndaw fwngz boux vunz he cienz daengz ndaw fwngz lingh boux vunz, doeklaeng doi youq dingjranz. Gyoengqde boiqhab gig ndei, youq giz gyae yawj, yawj mbouj ok gyoengqde dwg boux

王老炳端坐在阳光里，抱着花瓶不放。搬家的人像搬粮的蚂蚁，走了一趟又一趟。他们看见王老炳面对从他身边走过的脚步声笑，面对空荡荡的房子笑，笑得合不拢嘴。

王老炳一家完全彻底地离开老屋，是在这一天的傍晚。搬家的人们都散了，王家宽从老屋的火坑里，点燃火把，眼泪随即掉下来。他和火把在前，王老炳和蔡玉珍断后。王老炳怀抱两只花瓶，蔡玉珍小心地搀扶着他。

过了小木桥，王老炳叫蔡玉珍拉住前面的王家宽，他要大家都在河边把脚洗干净。他说你们都来洗一洗，把脏东西洗掉，把坏运气洗掉，把过去的那些全部洗掉。三个人六只脚板在火光照耀下，全都泡进水里。蔡玉珍看见王家宽用手搓他的脚板，搓得一丝不苟，像有老茧和鳞甲从他脚上一层层脱下来。

村庄里的人全都站在自家门口，目送王家宽一家人上岸。他们觉得王家宽手上的火把，像一簇鬼火，无声地孤单地游向对岸。那簇火只要把新屋的火引燃，整个搬迁的仪式也就结束了。一同生活了几十年的邻居们，就这样看着一个邻居从村庄消失。

一个秋天的中午，刘顺昌从山上采回满满一背篓草药。他把草药倒到河边，然后慢慢地清洗它们。河水像赶路的人，从他手指间快速流过，他看到浅黄的树叶和几丝衰草，在水上漂浮。他的目光越过河面，落到对岸王老炳家的泥墙上。

他看见王老炳一家人正在盖瓦。王老炳家搬过去的时候，房子只盖了三分之二。那时刘顺昌劝他等房子全盖好了，再搬走不迟。但王老炳像逃债似的，急急忙忙地赶过那边去住，现在他们利用他们的空余时间，补盖房子。

蔡玉珍站在屋檐下捡瓦，王老炳站在梯子上接，王家宽在房子上盖。瓦片从一个人的手，传到另一个人的手里，最后堆在房子上。他们配合默契，远远地看过去看不出他们的残疾。王家宽不时从他爹递上去的瓦片中选出一些断瓦扔下来，有的瓦片还扔到了河中。

刘顺昌只看到小河里的水花飞扬，听不到瓦片砸入河中的声音。这是一个没有声音的中午，太阳在小河里静静地走动。王老炳一家人不断地弯腰举手，没有发出丝毫的声响。刘顺昌看着他们，像看无声的电影。他们似乎是阴间里的人，或者是画在纸上的人。他们只在光线里动作，轻飘、单薄，虚幻得不像人似的。

刘顺昌看见房上的一块瓦片飞落，碰到蔡玉珍的头上，破成四五块碎片。蔡玉珍双手捧头，弯腰蹲在地上。刘顺昌想蔡玉珍的头一定被砸破了。刘顺昌朝那边喊话：老炳，蔡玉珍的头伤得重不重？需不需要我过去看一看，给她敷点草药？那边没有回音，他们像没有听到刘顺昌喊话。

王家宽从房子上走下来，把蔡玉珍背到河边，用河水为她洗脸上的血。刘顺昌喊蔡玉珍，你怎么啦？王家宽和蔡玉珍仍然没有反应。刘顺昌捡起脚边的一颗石子，往河边砸过去。王家宽朝飞起的水花匆匆一瞥，便走进草丛为蔡玉珍采药。他把他采到的药放进嘴里嚼烂，再用右手抠出嚼烂的药，敷到蔡玉珍的伤口上。

蔡玉珍再次趴在王家宽的背上。王家宽背着她往回走。尽管小路有一点坡度，王家宽还能在路上一边跳一边走，像从某处背回新娘一样快乐惬意。蔡玉珍被王家宽从背上颠到地面，她在王家宽的肩膀上搽上几拳，想设法绕过王家宽往前跑。但是王家宽张开他的双手，把路拦住。蔡玉珍只得用双手搭在王家宽的双肩上，跟着他走跟着他跳。

跳了几步。王家宽突然返身抱住蔡玉珍。蔡玉珍像一张纸片，轻轻地离开地面，落入王家宽的怀中。王家宽把蔡玉珍抱进家门，王老炳摸索着进入家门。刘顺昌看见王家的大门无声地合拢。刘顺昌想他们一天的生活结束了，他们很幸福。

秋风像夜行人的脚步，在河的两岸在屋外沙沙地走着。王老炳和王家宽都已踏踏实实地睡去。蔡玉珍听到屋外响了一声，像是风把挂在墙壁上的什么东西吹落了。蔡玉珍本来不想理睬屋外的声音，她想瓦已盖好了，家已经像个家了，应该安安稳稳地睡个好觉。但她怕她晾在竹竿上的衣服被风吹落，于是她又从床上爬起来。

dafangz rwznuk caeuq bakngoemx. Vangz Gyahgvanh seiz mbouj seiz daj ndaw fwngz boh de ndenq gvaq gij vax haenx genj ok mbangj vax raek gveng roengzdaeuj, miz mbangj vax lij gveng daengz ndaw dah.

Liuz Suncangh yawjraen dingjranz gep vax he doek roengzdaeuj dub deng aen’gyaeuj Cai Yicinh, gepvax soiq baenz seiq haj gep. Cai Yicinh song fwngz gotdawz aen’gyaeuj, gungj hwet maeuq youq gwnz dieg. Liuz Suncangh gag siengj aen’gyaeuj Cai Yicinh itdingh deng sieng lo. Liuz Suncangh yiengq baih haenx hemq naeuz: Laujbingj, aen’gyaeuj Cai Yicinh sieng naek lwi? Yungh mbouj yungh gou gvaqbae yawjyawj, oep di yw hawj de? Baihhaenx mbouj miz vunz han, gyoengqde lumjbaenz mbouj dingqnyi Liuz Suncangh hemq.

Vangz Gyahgvanh daj dingjranz roengzdaeuj, aemq Cai Yicinh daengz henz dah, aeu raemxdah bang Cai Yicingh swiq lwed gwnz naj bae. Liuz Suncangh hemq Cai Yicinh, mwngz baenzlawz la? Vangz Gyahgvanh caeuq Cai Yicinh lij mbouj miz fanjying. Liuz Suncangh gip ngeuq rin henz din de, baeuh gvaq mbiengj dah haenx bae. Vangz Gyahgvanh yawj gij raemxdah sinz hwnj haenx mbat he, couh byaij haeuj geh nywj bae ra ywdoj. De aeu gij ywdoj de mbaet ndaej haenx cuengq haeuj ndaw bak bae geux yungz, caiq yungh fwngzgvaz aeu yw ndaw bak daeuj oep baksieng Cai Yicinh.

Cai Yicinh caiqbaez boemz youq gwnz laeng Vangz Gyahgvanh. Vangz Gyahgvanh aemq de byaij ma ranz. Caenhuengj loh miz di lingq, Vangz Gyahgvanh lij ndaej youq gwnz loh itmienh byaij itmienh diuq, lumj daj dieg lawz aemq bawxmoq ma ranz nei angqvauvau. Cai Yicinh deng Vangz Gyahgvanh daenh dwk doek roengz dieg daeuj, de youq gwnz ndang Vangz Gyahgvanh dub geij mbat, siengj banhfap ndoj gvaq Vangz Gyahgvanh buet bae naj. Hoeng Vangz Gyahgvanh aj song fwngz de, lanz youq Cai Yicinh. Cai Yicinh cijndei aeu song fwngz bamq youq gwnz mbaq Vangz Gyahgvanh, riengz de byaij riengz de diuq.

Diuq geij yamq le, Vangz Gyahgvanh sawqmwh baenq ndang umj dawz Cai Yicinh. Cai Yicinh lumj mbaw ceij nei, mbaeumbengmbeng liz naj namh, doek roengz ndaw rungj Vangz Gyahgvanh bae. Vangz Gyahgvanh umj Cai Yicinh haeuj ranz bae, Vangz Laujbingj lumhmo haeuj ranz bae. Liuz Suncangh yawjraen douhung ranz Vangz Laujbingj gven hwnj lo. Liuz Suncangh gag siengj gyoengqde ngoenz saedcej neix gvaq sat lo, gyoengqde gig vuenyungz.

Rumz seizcou lumj boux vunz gyanghwnz byaij loh, youq song hamq dah youq baihrog ranz byaijcaca. Vangz Laujbingj caeuq Vangz Gyahgvanh gaenq sim’ onj ninzndaek lo. Cai Yicinh dingqnyi baihrog ranz yiengj sing he, lumj dwg rumz ci doek gijmaz doxgaiq venj youq gwnz ciengz nei. Cai Yicinh bonjlaiz mbouj siengj leix sing rog ranz, de siengj vax gaenq hoemq ndei lo, ranz gaenq lumj aenranz lo, wnggai onjonj dangqdangq haeuj ninz. Hoeng de lauheiq buh gwnz faexsaux deng rumz ci doek, yienghneix de youh daj aencong benz hwnjdaeuj.